

Analiza OPG-a Sedlaček

Sedlaček, Tin

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:065143>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-27**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij smjera Menadžment

Tin Sedlaček

Analiza OPG-a Sedlaček

Završni rad

Osijek, 2019. godina

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij smjera Menadžment

Tin Sedlaček

Analiza OPG-a Sedlaček

Završni rad

Kolegij: Agrarna Ekonomija

JMBAG: 0010218909

e-mail: tsedlacek@efos.hr

Mentor: Prof.dr.sc. Zdravko Tolušić

Osijek, 2019. godina

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Economics in Osijek
Undergraduate Study Menadžment

Tin Sedlaček

Analiza OPG-a Sedlaček

Final paper

Osijek, year 2019.

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I
ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____ (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. Izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: _____

JMBAG: _____

OIB: _____

e-mail za kontakt: _____

Naziv studija: _____

Naslov rada: _____

Mentor/mentorica rada: _____

U Osijeku, _____ godine

Potpis _____

Analiza OPG-a Sedlaček

SAŽETAK

Ovaj seminarski rad će opisati rad i djelovanje OPG-a Josip Sedlaček te dati do znanja važnost Ekološkog uzgoja i kako on utječe na promjenu uzgoja jabuka i lješnjaka u OPG Sedlaček. Cijeli sustav OPG-a biti će dočaran raznim priloženim slikama, opisima, usporedbama, sintezama i analizama.

Zaključak će se pokrijepiti različitim kvantitativnim podacima koji će biti jasno i točno objašnjeni. U početak rada će biti uvrštene informacije o OPG-u Sedlaček kako bi se jasno dalo do znanja o kakvome je gospodarskom poduzetništvu riječ.

U slijedećim će se poglavljima orijentirati ponajviše na ekološku proizvodnju jabuke, njen značaj i očekivanja od takve proizvodnje kao i trenutno stanje eko jabuke u RH. Pri uobličenju izgleda OPG-a pomoći će slike koje će biti priložene u rad. Na kraju rada se nalazi Zaključak gdje će se utvrditi uspješnost rada samog OPG-a.

Ključne riječi: OPG, Eko, Ekološka proizvodnja, uzgoj, jabuke

OPG analysis Sedlaček

Abstract

This seminar paper will describe the work and operation of the OPG Josip Sedlaček will give knowledge of the importance of organic farming and how it will affect the change of apple and hazelnut cultivation in the Sedlaček OPG. The whole OPG system will be captivated by the variety of image appearances, descriptions, comparisons, syntheses and analyzes.

The conclusion will cover all the different quantitative data that will be clear and accurately published. The beginning of the paper will include information about the Sedlaček OPG, it will be made clear on what the economy of the entrepreneur is about.

The next chapter will focus primarily on organic apple production, its importance and expectations from this production, as well as the current state of eco-apple in the Republic of Croatia. Images will be show alongside tables about incomes and expenses. At the end of the paper there is a Conclusion where the performance of the OPG will be displayed.

Keywords: OPG, Eco, Organic production, cultivation, apples

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. OPG Sedlaček.....	2
3. EKOLOŠKI UZGOJ	4
3.1. Novosti i poteškoće ekološkog uzgoja	6
3.2. Prednosti eko uzgoja	11
4. BUDUĆNOST I RAZVOJ	12
4.1. Trenutni Značaj Eko jabuke u RH.....	14
4.2. Očekivanja u budućnosti.....	15
5. BROJKE I RAČUNI OPG-a.....	16
6. Zaključak.....	22
7. Literatura.....	23

1. Uvod

Kroz ovaj seminarski rad pružiti će se uvid u rad OPG-a Sedlaček i stanje ekološkoga uzgoja jabuka. Navesti će se opće informacije o OPG-u, s čime posluje i kako djeluje. Kroz OPG ćemo promotriti ekološku proizvodnju i saznati kako ona utječe na sami OPG. Pokušati će se odgovoriti na pitanja o tome kako prebroditi poteškoće ekološkoga uzgoja te saznati njegove prednosti.

Rad će istražiti također pitanje budućnosti OPG-a te gdje se vidi usprkos poteškoćama koje donosi eko proizvodnja istovremeno će se uvidjeti i u načine i procese nabave materijala, sadnje, uzgoja, održavanja, zaštite i svega još važnoga što ulazi u ekološki uzgoj jabuka.

2. OPG Sedlaček

OPG Sedlaček iz mjesta Jakšić djeluje od 22.01.2009.godine. Poljoprivredna aktivnost se je temeljila tada na tek podignutom nasadu jabuke na površini 1,92 ha. Voćnjak je zasnovan sa sadnicama nabavljenim u Poljoprivrednom institutu Osijek i to sa sortama koje su otporne na glavninu bolesti koje se javljaju na jabuci.

Na površini od 1,92 ha posađene su sorte jabuka – ENTERPRICE, FLORINA, REVENA, LIBERTY i GOLD RUSH. Sve do 2010.godine su u klasičnom uzgoju – uz primjenu tehnologije u kojoj se koriste mineralna gnojiva i sredstva za zaštitu bilja.

OPG Sedlaček je upisan u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji s pravom proizvodnje ekoloških proizvoda pod identifikacijskim brojem klijenta čiji je nositelj postala Kata Sedlaček. S tim dokumentom mogao se napustiti klasični uzgoj te prebaciti se na ekološku proizvodnju –jabuke po sistemu Ekološki uzgoj.

U 2014.g. OPG Josip Sedlaček proširuje površine pod voćnjacima – dugogodišnjim nasadima. Te godine podiže i nasade lješnjaka i to na površini od 3,27 ha. Ovih 3,27 ha nalazi se na 3 lokacije, koje su međusobno udaljene cca 2 km zračne linije.

Od 2014.godine OPG Josip Sedlaček ima u posjedu:-1,92 ha nasad jabuke te 3,27 ha nasada lijeske. Sve te površine su u EKO uzgoju, a nadzor nad proizvodnjom vrši tvrtka Bioinspekt Osijek. Prema pravilima EKO uzgoja, svaki nasad mora proći 3 godine „prelaznog“ perioda, a potom slijedi EKO uzgoj.

OPG Josip Sedlaček je savladao sve uvjete EKO uzgoja i 2018.godina je bila prva godina u kojoj je dobiven EKO Certifikat.

Uvjet za dobivanje EKO Certifikata je:

- sve proizvodnje procese tijekom godine sprovesti prema pravilima struke
- kod provođenja mjera zaštite i gnojidbe, koristiti isključivo ekološka sredstva
- tijekom svake godine (u prelaznom periodu, pa i dalje) pogađati predavanja

na kojima se vrši obuka o EKO uzgoju bilja

-vršenje kontinuirane kontrole ispravnog rada prskalica s kojima se vrši zaštita

-komunicirati sa susjedima kako oni svojim radom ne bi kontaminirali nasade jabuka i lješnjaka.

-ishoditi pozitivno mišljenje o EKO uzgoju od BIOINSPEKT Osijek.

U standardnom – klasičnom uzgoju jabuka, a koji dominira u Hrvatskoj, proizvođač ima na raspolaganju Savjetodavne Županijske službe, brojne proizvođače i distributere sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Sve to je svakodnevno dostupno u najbližoj Poljoprivrednoj ljekarni.

Proizvodna 2018.g. je za OPG Josip Sedlaček završila uspješno, kada je riječ o količini i kvaliteti proizvoda JABUKE i LJEŠNJAKA.

SLIKA 1. RODNO STABLO JABUKE- SADNICA OPG SEDLAČEK

3. EKOLOŠKI UZGOJ

Ekološka je proizvodnja sveobuhvatan sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i proizvodnjom hrane. Ujedinjuje najbolju praksu zaštite okoliša i klime, visoku razinu biološke raznolikosti, očuvanje prirodnih resursa, primjenu visokih standarda za dobrobit životinja i proizvodne standarde koji su u skladu s potražnjom sve većeg broja potrošača. U Republici Hrvatskoj ekološka proizvodnja se provodi od 2001. godine, bila je financirana iz nacionalnih izvora. Ekološka proizvodnja i dalje se potiče prema pravilima EU uz izmjene uvjeta i obveza za ostvarenje istih.

Ekološki uzgoj pod nazivom Mjera 11 čini jednu od mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

Cilj Mjere 11 je potaknuti nove poljoprivrednike da se uključe u ovaj sustav ekološke proizvodnje, a aktivne poljoprivrednike kao OPG Sedlaček koji već jesu u sustavu ekološke proizvodnje potaknuti da nastave sa aktivnostima kako bi se povećale površine pod ekološkom proizvodnjom. Želja je umanjiti negativan učinak konvencionalne poljoprivrede na okoliš, kroz očuvanje kvalitete vode, zraka i tla, ali i povećanje plodnosti tla te povećati pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi i dobrobiti životinja. OPG Sedlaček nije okolišao u primjeni te mjere.

Zakonski propisi Načela ekološkog uzgoja određena su Zakonom o provedbi Uredbe vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda, Zakonom o provedbi Uredbe komisije (EZ) br. 889/2008 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda u pogledu ekološke proizvodnje, označavanja i stručne kontrole, Zakonom o poljoprivredi (30/2015), Pravilnikom o ekološkoj proizvodnji (86/2013) s pripadajućim podzakonskim propisima. Stoga svaki proizvođač (subjekt), prije nego se odluči uzgajati na ekološki način, treba dobro upoznati navedene zakonske odredbe. Što je vodstvo OPG-a dobro proučilo i zakonski se osvjestilo.

Podizanje EKO voćnjaka nije lako, ali OPG ga je shvatio ozbiljno. Nositelj OPG-a se je odmah povezo s tvrtkama koje distribuiraju ekološka sredstva, dakle, sredstva s kojima će

se voćnjak njegovati i održavati zdravim i vitalnim. OPG se je povezao i sa strukom, odnosno s ljudima i institucijama koje su kvalificirani davati savjete i nadzirati proizvodnju.

Zašto se je OPG odlučio na EKOLOŠKI UZGOJ JABUKE?:

-već te 2010.godine, procijenjeno je od strane OPG-a da EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA u uzrastu i da je to budućnost i u Hrvatskoj

- Obitelj/vlasnici OPG-a, koja boravi duže vrijeme te obavlja u tom nasadu sve radnje od proljeća do jeseni, neće se više sretati s opasnim pesticidima, kao što su bili oni korišteni od strane OPG-a u prošlosti tokom uzgoja.

-Ta obitelj također neće više konzumirati jabuku koja u sebi ima ostatke opasnih pesticida

-Mišljenja je OPG da će lakše prodati jabuku iz EKO uzgoja te postići bolju cijenu s jabukom iz EKO uzgoja.

SLIKA 2. OZNAKE KOJE NOSE PROIZVODI OPG SEDLAČEK

3.1. Novosti i poteškoće ekološkog uzgoja

Na tom putu – prelazak iz klasične u EKOLOŠKU proizvodnju, OPG je naišao na brojne novosti, pa i početničke poteškoće.

Neke od tih novosti i poteškoća koje su se pojavile s novim načinom uzgoja bile su:

-kod odabira dobavljača sadnica, potrošilo se dosta vremena da se dođe do informacije; zapitalo se koji rasadnici u Hrvatskoj imaju sadnice s EKO Certifikatom te dali su te sadnice bile skuplje nego sadnice za klasični uzgoj?

-moralo se Agenciji za plaćanja u poljoprivredi dati na uvid njivu na kojoj će OPG podići EKO nasad jabuka.

- Dano je zemljište na analizu.

- Prije sadnje morala se izvršiti gnojidba, ali samo sa gnojivima koja imaju dozvolu upotrebe u EKO proizvodnji. Ta gnojiva su skupa i nisu lako dostupna- nema velikog izbora dobavljača.

-OPG je odmah morao odabrati kontrolnu kuću. Dakle, kuću koja će vršiti stručni nadzor EKO uzgoja.

Novi izazov tokom uzgoja za OPG bio je i silna evidencija i briga o nasadu. Gotovo dvostruko je trebalo unijeti pažnje i nadzora kako bi uzgoj bio proveden.

Naime, kontrolna kuća koja je odabrana od strane OPG-a , naložila je da ništa u nasadu ne smije biti rađeno bez dogovora s njima, odnosno bez njihovog odobrenja.

Nadalje, Bliska suradnja sa svim okolnim susjedima uz našu njivu bila je potrebna. To znači da se je pratilo koje kulture će biti uz voćnjak, kakav oblik uzgoja oni imaju na tim kulturama, kada vrše kemijsku zaštitu i s kojim pesticidima. Sve to s ciljem da se ne dogodi da od susjedne njive bude vjetrom zanošenja pesticida ili mineralnih gnojiva na voćnjak OPG-a.

Svake godine pohađano je predavanje o EKO uzgoju, koji je organizirala lokalna savjetodavna služba i to u trajanju od minimalno 12 sati. Tamo su dane upute i pružen je uvid u eko proizvodnju kao i razne natuknice za njeno uspješno obavljanje.

Da bi se osiguralo što više svjetlosti, nove nasade jabuka treba podizati u pravcu sjever-jug i to na južnim, jugoistočnim i jugozapadnim položajima. Obronci osiguravaju dobro strujanje zraka, dok se u dolinama koje su okružene planinama i gdje se dulje zadržava hladan i vlažan zrak, ne preporuča uzgoj jabuka, ni ostalih vrsta voćki.

Osnovu gnojidbe u ekološkoj proizvodnji čine zreli stajski gnoj domaćih životinja i kompost od biljnih otpada. Sadržaj humusa, poboljšanje strukture tla i aktivnost mikroorganizama najučinkovitije se podiže korištenjem zrelog stajskog gnoja, ili komposta dobivenih od pravilno zbrinutih organskih otpadaka (slama, lišće, trava i ostali organski otpatci).

Gnojiva koja se koriste u ekološkom uzgoju jabuke moraju potjecati sa vlastitog gospodarstva ili dobivena na gospodarstvima na kojem se odvija mješovita ekološka proizvodnja.

Uspjeh proizvodnje jabuka ovisi i o pripremi tla za sadnju voćaka. Gusta sadnja te uzgojni oblici poput vretenastog grma i vitkog vretena prikladniji su u intenzivnom tj. konvencionalnom uzgoju jabuka. Sadnja niskostablašica se ne preporučuje zbog gustog sklopa, ali ako se ipak sadi u gustom sklopu, razmaci sadnje su nešto veći nego u konvencionalnom uzgoju, tako da među razvijenim krošnjama postoji minimalno 1 m razmaka.

Treba voditi računa da sadni materijal bude iz ekološkog uzgoja, zdravstveno ispravan, te deklariran sukladno zakonu o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja. Važno je znati da je jabuka izrazito stranooplodna vrsta te, kod izbora sorte treba osigurati oprašivače.

U prve tri godine tijekom vegetacije i u fazi mirovanja, potrebno je provoditi rezidbu radi formiranja krošnje, te uklanjanje bolesnih i suvišnih grana. U četvrtoj i ostalim godinama uzgoja, provodi se pinciranje radi čišćenja i prorjeđivanja krošnje, a manje se primjenjuje osnovna rezidba. U jesen se trebaju pokupiti smežurani plodovi na tlu i granama, jer predstavljaju izvor zaraze. Zaražene plodove treba neškodljivo uništiti.

Premazivanje smjesom ilovače štiti se deblo na mjestu pukotina nastalih smrzavanjem, djeluje preventivno protiv štetnika i gljivičnih oboljenja, odbija zečeve i ostale glodavce. Smjesa od ilovače se dobiva miješanjem ilovače ili glinenog brašna s čajem od preslice uz dodatak kravljeg gnoja i dijatomejske zemlje.

Zaštita voćnjaka temelji se na odabiru sorti jabuka koje se odlikuju boljom otpornošću na bolesti i štetnike, te primjeni preventivnih mjera koje onemogućavaju pojavu štetnika i bolesti.

Uporaba herbicida u ekološkom uzgoju jabuka je zabranjena, te se za suzbijanje korova koriste fizikalne i mehaničke mjere.

Rafinirana parafinska mineralna ulja (crveno ulje) koristi se za suzbijanje štetnika i uzročnika bolesti u voćarstvu protiv lisnih uši (*Aphis pomi*), crvenog pauka (*Panonychus ulmi*), pjegavosti lišća i krastavost plodova jabuke i kruške (*Venturia spp.*). Tretiranje se može obaviti u vrijeme mirovanja vegetacije (2-3 l u 100 l vode), a može se tretirati i u fenofazi zelenog vrha pupa i diferenciranih listića (1-1,5 l u 100 l vode).

Otopina sumpora i kalijevog sapuna koristi se za suzbijanje pepelnice jabuke. Za suzbijanje plamenjače, krastavosti jabuke, bakterijske paleži koristi se zaštitna sredstva na bazi bakra (bordoška juha, Nordox), vodeći računa da je u ekološkom voćarstvu u slučaju potrebe dozvoljeno do 6 kg/ha bakra.

Prima je prirodni insekticid na bazi ulja uljane repice koji se koristi za suzbijanje crvenog voćnog pauka i lisnih ušiju. Na tržištu su zastupljeni preparati koji utječu na otpornost voćaka

kao što su MycoSin VIN, Cocana, NeemAzal TS, Biobit WP (*Bacillus thuringiensis*), Cutisan i dr. Neka od dozvoljenih sredstava u ekološkom uzgoju voćaka su prirodni neprijatelji štetnika, repelenti i atraktanti – alkohol, soda bikarbona, propolis, kameno brašno, kalijev pergamanat, vodeno staklo, brašno od gline (betonit).

Uspješan uzgoj jabuka, veći prinos, te bolja kvaliteta ploda rezultat je pravilnog odabira sorata. Veliku pozornost prilikom odabira sorata jabuka treba posvetiti na otpornost pojedine sorte na štetnike i biljne bolesti, uzgojni oblik, klimu područja, te svrhu uzgoja (lokalne i manje poznate sorte često su bolje od poznatijih). Topas, Enterprise i Goldrush odlikuju se velikom otpornošću prema krastavosti lista i ploda (*Venturia inaequalis*). Od kojih OPG Sedlaček uzgaja 2 sorte, to su Enterprise i Goldrush. U svrhu očuvanja biološke raznolikosti preporuča se uzgoj starih autohtonih sorata jabuka.

OPG se unatoč poteškoćama i novostima koje donosi EKO proizvodnja dobro prilagodio i propisno se pridržavao svih novih smjernica i načina sadnje koje će stvoriti eko proizvod i usput održati zdravlje ljudi i okoliša.

SLIKA 3. JABUKE U CVATU OPG-a SEDLAČEK

SLIKA 4. EKO JABUKE OPG SEDLAČEK

3.2. Prednosti eko uzgoja

Očuvanje zdravlja kupaca OPG-a Sedlaček te zdravlja svih radnika na poljima kao i obitelji glavni je čimbenik i razlog OPG-a da se okrene eko uzgoju. Zaštita i njega polja te ekosistema je nešto što također dolazi uz eko uzgoj i vrlo je važno.

Ekološka proizvodnja je nužnost, želimo li Zemlju sačuvati za buduće naraštaje.

SLIKA 3. BUBAMARA BIRA EKO PRIHVATLJIVO MJESTO DA ODLOŽI SVOJA JAJAŠCA.

4. BUDUĆNOST I RAZVOJ

Hrvatska je izvršila određeni iskorak u smislu proizvodnje EKO hrane, međutim, nedovoljno u odnosu na način na koji su to učinile ostale zemlje članice EU-a. RH ima zakon, pravilnike, ima nekoliko ekoloških zadruga, specijaliziranih udruga, ima Ministarstvo koje izdvaja sredstva za tu namjenu. U Ministarstvu poljoprivrede postoji također jedan Odjel za ekološku poljoprivredu. Hrvatska savjetodavna služba za poljoprivredu također je uključena u aktivnu pomoć ekološkim zadrugama i udrugama. Sve to stvara pretpostavke da se ekološka proizvodnja u Hrvatskoj razvija, ali to se kreće vrlo sporo.

S konvencionalnom poljoprivredom Hrvatska ne može niti sanjati ravnopravnu tržišnu utakmicu s europskim farmerima. U ekološkoj proizvodnji hrane situacija je pak obrnuta. U tom segmentu, ne samo zbog iznimnih zemljopisno-klimatskih prednosti, nego i očuvanog, od industrije nezagađenog okoliša te činjenice da su velike površine zarasle u korov i ne obrađuju se desetljećima, Hrvatska ima potencijal kao ni jedna članica Europske unije.

No Hrvatska ima planove, bar na papiru. Naime, do 2019. pod ekouzgojem treba biti 8 % poljoprivrednog zemljišta, odnosno 90.000 hektara, a lista ekoproizvođača treba se povećati s 1000 na 5000 gospodarstava. Brojke polagano rastu. Njihov zbroj otkriva da je pod ekocertifikatom svega 3,12 % površina u odnosu na ukupan broj hektara poljoprivrednog zemljišta koje je u funkciji proizvodnje hrane.

U ukupnoj ekološkoj proizvodnji, najveći udjel od 15 % ima vinarstvo, što Hrvatsku u Europskoj uniji svrstava na drugo mjesto, odmah do Francuske. Do ispunjenja parametara zadanih u nacionalnom Akcijskom planu razvoja ekološke poljoprivrede, nedostaje čak 65.000 hektara, ali i nekoliko tisuća poljoprivrednih gospodarstava.

Ako pak shvatimo da je proizvodnja zdrave hrane nezaobilazan čimbenik u suvremenoj turističkoj ponudi i dodamo tome činjenicu koliko Hrvatska očekuje od turizma, onda bi trebalo učiniti sve da se što prije makne s tog neslavnog začelja.

Hoće li se dogoditi da Hrvatska ozbiljnije krene u povećanje obradivih površina na kojima se uzgaja ekohrana, teško je reći, ali kaskanje na začelju ne obećava ozbiljniji položaj na europskom tržištu.

OPG Josip Sedlaček želi povećati nasade jabuka, ali i lijeske. Plan OPG-a je kupiti još minimalno 3 ha zemlje i podići nove nasade.

OPG Josip Sedlaček također planira u 2019.g. ići na izgradnju skladišta za čuvanje jabuke i lješnjaka.

OPG se prijavio na natječaj za sredstva EU. Odobreno mu je 50.000 Eura kroz Podmjeru 6.2. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ – provedba tipa operacije 6.2.1. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima.

Ta sredstva će pomoći da se plan izgradnje skladišta u Industrijskoj zoni mjesta Jakšić realizira do konca 2019.g. i sav rod iz proizvodne 2019.g. spremi na kvalitetan način.

I Općina Jakšić je izišla u susret OPG-u i prodala po povoljnoj cijeni (1 kn/1m²) 4.000 m² zemljišta u novoformljenoj industrijskoj zoni Jakšić – uz željezničku stanicu Jakšić.

4.1. Trenutni Značaj Eko jabuke u RH

Nažalost oni proizvođači koji se bave proizvodnjom jabuke u EKO uzgoju, danas nisu nagrađeni u dovoljnoj mjeri. Istina, Država potiče ekološku proizvodnju s većim sredstvima nego što je to u intenzivnoj proizvodnji, ali tržište za EKO proizvod još se nije ni približno razvilo u dovoljnoj mjeri.

Razumijevanja za EKO proizvod nemaju distributeri, trgovačke kuće, ali niti sami potrošači.

Postoji sumnja – nepovjerenje u EKO proizvod. Još uvijek je bitna samo što niža cijena, a ne kvaliteta.

Dakle, zdrav proizvod nema podršku niti distributera, niti potrošača.

4.2. Očekivanja u budućnosti

Usprkos problemima na koje OPG nailazi, usprkos nabrojenim poteškoćama i preprekama, OPG neće odustati od uzgoja EKO jabuka.

Neće zato što je vodstvo OPG-a uvjeren da će potrošači svaki dan sve više misliti o tome što konzumiraju i da dolazi vrijeme kada će se tražiti EKO proizvod.

Uvjeren je OPG da dolazi vrijeme kada će se i taj trud, trud EKO proizvođača moći naplatiti na tržištu, ali da slijedi vrijeme kada ćemo EKO proizvod lakše i brže prodati nego proizvod iz intenzivnog (zatrovanog) uzgoja.

Ovu konstataciju OPG-a, odnosno očekivanje u skoroj budućnosti, možemo potkrijepiti i s činjenicom da se već danas može u svakom malo boljem supermarketu pronaći posebno uređena polica na kojoj su EKO proizvodi. I ta je polica iz dana u dan sve duža i bogatija.

5. BROJKE I RAČUNI OPG-a

Aktivnosti OPG Josip Sedlaček u 2018.g.bile su vezane za rad na:

-1,92 ha nasad JABUKA

-3,27 ha nasad LIJESKA

Kod usjeva koji su u EKOLOŠKOM uzgoju, moraju se vodite precizne evidencije o svim radovima tijekom cijele godine.

U priloženom pregledu pod nazivom EVIDENCIJA O PROVEDBI OBVEZA ZA PODMERU 11.1 **Plaćanja za prijelaz na ekološke poljoprivredne prakse i metode (EKOP)**, evidentirane su sve aktivnosti i svi troškovi koje je OPG imao.

Iz ovog dokumenta se može vidjeti da su troškovi za rod 2018.g.bili ukupno 62.473,00 kn.

To su troškovi do ubiranja plodova.

Troškovi ubiranja plodova i pripreme za tržište su bili:

-trošak berbe jabuka - **15.800 kn** (za branje jabuke utrošeno je ukupno 632 radna sata ili 79 radnih dana. Najčešće se dnevno imalo po 6 berača. Dakle, bralo se je ukupno 13 radnih dana.

-trošak sakupljanja lješnjaka - **10.220 kn** (OPG radio s iznajmljenim strojem – „usisavač „ za kupljenje lješnjaka)

-trošak tucanja i čišćenja lješnjaka - 6.700 kn (ovu radnju je OPG radio kod čovjeka koji ima strojeve za to i naplaćuje 2,00 kn/1kg lješnjaka u ljusci. Dakle, u ljusci je iz roda 2018.g., proizašlo ukupno 3.350 kg)

Temeljem naprijed navedenog, moguće je zaključiti da je na OPG Josip Sedlaček, na višegodišnjim nasadima – **ukupne površine 5,22 ha u 2018.godini, trošak bio -95.193,00 kn**

Godina 2018.bila je, što se jabuka tiče, za OPG vrlo loša. Loša zbog toga što je bila otežana prodaja. Naime, u čitavoj Hrvatskoj urod jabuka je bio vrlo visok – gotovo svaka seoska obitelj je imala rod jabuka i nisu imali potrebu kupovati.

Što se lješnjaka tiče, OPG je zadovoljan. Bio je to prvi rod (nasad star svega 5 godina, a poznato je da lješnjak puni rod ima tek u 7.godini) i već je ubrano 3.350 kg. potražnja je bila odlična.

Ipak, moramo konstatirati da EKOLOŠKI proizvodi u Hrvatskoj još uvijek nisu prihvaćeni. Tržište nije spremno platiti povećanu cijenu. Kod proizvoda u EKO uzgoju cijena mora biti min.30% veća nego kod proizvoda iz konvencionalne proizvodnje, jer troškovi proizvodnje su veći.

U nastavku dajemo pregled PRIHODA koje smo imali u 2018.g.s naslova naše proizvodnje, kako slijedi:

EVIDENCIJA O PROVEDBI OBVEZA ZA PODMJERU 11.1. Plaćanja za prijelaz na ekološke poljoprivredne prakse i metode (EKOP)
--

1. DIO - OPĆI PODACI			
-----------------------------	--	--	--

NAZIV PG I ODGOVORNE OSOBE	OPG Sedlaček Josip		
OIB: 41946910013	MIBPG: 193031		
SJEDIŠTE PG	34308-JAKŠIĆ, Osječka 72		
DATUM ULASKA U SUSTAV POTPORE	2.IV 2014.	GODINA ZA KOJU SE VODI EVIDENCIJA	2018.

2. DIO - Popis ARKOD parcela u prijelaznom razdoblju na ekološku proizvodnju

R.B.	ARKOD ID	POVRŠINA	DOMAĆE IME	KULTURA
1.	724661	1,90 ha	ŠILJKOVAC	JABUKE
2.	732489	1,21 ha	MALOVAN	LIJESKA
3.	732752	0,95 ha	KANLIJA	LIJESKA
4.	735161	0,19 ha	KANLIJA	LIJESKA
5.	812462	0,20 ha	KANLIJA	LIJESKA
6.	3030754	0,77 ha	OGRADA	LIJESKA

3. DIO – PROVEDENE OBVEZE

1. Izobrazba (Tijekom prvih osamnaest mjeseci obaveznog petogodišnje razdoblja završiti izobrazbu vezano uz mjeru Ekološki uzgoj u trajanju od minimalno 18 sati. Svake sljedeće godine korisnik je dužan završiti izobrazbu ili koristiti individualno savjetovanje ili sudjelovati u demonstracijskoj aktivnosti u trajanju od minimalno 6 sati godišnje vezano uz navedenu mjeru.

R.B.	Naziv – tema izobrazbe	Datum (period održavanja izobrazbe)	Trajanje izobrazbe (u satima)	Naziv pružatelja izobrazbe	Lokacija provođenja izobrazbe	Naziv i broj dokumenta kojim se izobrazba potvrđuje
1.	Ekologija-ekološka proizvodnja	1.XII 2015.	6	Savjetodavna služba Požega	Kaptol	
2.	Izobrazba vezano za Mjeru 11.	12.IV 2016.	6	Savjetodavna služba Požega	Kaptol	
3.	Praksa u ekološkom uzgoju 2	5.XII 2017.	6	Savjetodavna služba Požega	Kaptol	

2. Gnojdba (evidentirati svaku primjenu gnojiva)					
ARKOD ID	KULTURA	DATUM	VRSTA GNOJIVA	KOLIČINA GNOJIVA (kg/ha ili l/ha)	NAPOMENA
732489,732752, 735161, 812462, 3030754	lijeska	17.10.2017.	Coctail Jade	0,70 kg/1ha	Prskano atomizerom uz utrošak 360 lit.vode/1ha.Materijal 278,00 kn. rad atomizera 740,00 kn
724661	JABUKA	17.10.17.	Coctail Jade + Tradecorp Zn	1,00 kg/1ha + 0,50 kg/1 ha	Utrošak vode 500 lit./1 ha.Materijal 360,00 kn. Atomizer 390,00
732489,732752, 735161,3030754, 812462,	LIJESKA	20.11.17.	PROECO 21 NPK 7:7:7 BIOILSA GRANOSANO EVO	120 kg/1ha 75 kg/1ha	Ručno rasturano samo oko grma.Materijal 3.294,00. Ručno razbacivaanje 400,00
724661	JABUKA	11.05.18.	Maxflow Ca Delfan plus	2,5 lit/ha 0,5 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 570 kn+atomizer 390 kn.
724661	JABUKA	23.05.18.	Maxflow Ca Delfan plus	2,5 lit/ha 0,5 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 570 kn+ atomizer 390 kn.
724661	JABUKA	28.05.18	Maxflow Ca Delfan plus	2,5 lit/ha 0,5 lit./ha	Utrošak 500 lit.vode/ha Materijal 570 kn+ atomizer 390 kn.
724661	JABUKA	8.06.18.	DelfanPlus+Coctail Jade+Cocana	0,5 lit/ha+0,5 kg/ha+1,5 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 750 kn+atomizer 400 kn.
724661	JABUKA	19.06.18.	Secur zolfo 40% + Bio 9 Rame plus	2 lit/ha+ 3 lit./ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 1.500 kn+ atomizer 400 kn.

732489,732752, 735161,3030754, 812462,	LIJESKA	20.06.18.	Coctail Jade+Delfan Plus	0,70 kg/ha+0,35 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal i rad 1.850,00 kn
724661	JABUKA	25.06.18.	Algasil	2,5 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 1.100 kn+rad 400 kn.
724661	JABUKA	20.07.18.	ALGASIL	2,5 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 1.100 kn+rad 400 kn
724661	JABUKA	06.08.18.	IDAI K PLUS	2,5 lit/ha	Utrošak 500 lit.vode/ha. Materijal 320 kn + rad 400 kn.
732489,732752, 735161,3030754, 812462,	LIJESKA	08.08.18.	IDAI CALIBOR	1,5 lit/ha	Utrošak 450 lit.vode/ha. Materijal 325 kn + rad 750 kn

3. Uporaba sredstva za zaštitu bilja (evidentirati svaku primjenu sredstava za zaštitu bilja)

ARKOD ID	KULTURA	DATUM POČETKA I ZAVRŠETKA TRETIRANJA	KOLIČINA PRIMJENJENOG SZB doza (kg/ha ili l/ha) ili koncentracija (%)	SREDSTVO	RAZLOG KORIŠTENJA	NAPOMENA
724661	JABUKA	28.03.18.	12 lit/1ha	Modro ulje	Zimsko tretiranje	500 lit vode/1ha 1.218,00 sredstvo +rad 600,00 kn
724661	JABUKA	06.04.18.	2,5 kg/ha+ 2,5 lit/ha	Pro-direct 30 Cocana	Bolja oplodnja	500 lit.vode/1ha 350,00 kn sredstvo+ rad 600,00 kn.
724661	JABUKA	28.04.18.	0,75 lit/ha+0,90 lit/ha+1,5 lit/ha	Propoli+Azobios+Lyso Ammin	Krastavost	500 lit.vode/1ha 650,00 kn sredstvo+600,00 kn rad.
724661	JABUKA	05.05.18.	12 kg/ha+2,5 lit/ha	Cutisan+Cocana	krastavost	500 lit.vode/ha 555,00 kn sredstva+ 400 kn rad
732489,732752, 735161,3030754, 812462,	LIJESKA	08.05.18	0,8 lit/ha+0,9 lit/ha+1,35lit/ha+1 lit/ha	Propoli+Mikroorganizmi+ Azobios+Asset	Pepelnica i štetnici	450 lit.vode/ha. Sredstva su 2.800 kn+atomizer 750 kn
724661	JABUKA	28.05.18.	12 kg/ha+150 ml/ha	Cutisan+Granupom	Krastavost i jabučni savijač	500 lit.vode/ha. Sredstva i rad 1.200

724661	JABUKA	8.06.18.	1,5 lit/ha	NEEMAZAL	Lisne uši i lisni mineri	500 lit.vode/ha. Sredstvo i rad 1.800,00 kn
724661	„	19.06.18.	1 lit/ha	Propoli	Pepelnica	
732489,732752, 735161,3030754, 812462	LJESKA	20.06.18.	1 lit/ha	ASSET	štetnici	
724661	JABUKA	10.07.18.	12 kg/ha+150 ml/ha	Cutisan+ Granupom	Krastavost i jabučni savijač	500 lit.vode/ha. Sredstvo i rad 1.200 kn.

4. Agrotehničke mjere (evidentirati primjenu svake agrotehničke mjere kronološkim redom)				
ARKOD ID	KULTURA	DATUM	MJERA/ZAHVAT	OPIS
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	19.10. 2017.	Izvršio podrivanje	Radio sam s voćarskim podrivačem. Rad stroja i vozača 1.650,00 kn.
„	„	10.11.17.	AGRO-CAL	Rasipačem rasturio širom 2.550 kg ili 768 kg/1ha.Materijal 1.435,00 kn + rasipač 725,00 kn
724661	JABUKA	10.11.17.	AGRO-CAL	Rasipače rasturio širom 450 kg ili 237 kg/1 ha.Agro-cal = 265,00 kn.Rad rasipača 3 sata x 145,00 = 435,00 kn
„	„	10.01 18.	Izvršeno orezivanje	Radio Petković iz Sl.Broda sa suradnikom. Platilo sam 7,00 kn/1kom – 8.200,00 kn
„	„	26.01.18.	Iznošenje granja	Radilo 8 radnika = 1.040,00 kn + rad traktora 10 sati = 950,00 kn
„	„	29.01.18.	Čistili mladice oko stabala	Radilo 4 radnika po 5 sati = 400,00 kn
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	29.01-1.02.18.	Orezivanje-čišćenje grmova	Radilo 4 radnika i utrošeno 147 sati x 30,00 kn/1 sat. Ukupno platilo 4.410,00 kn.
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	10.-12.04.18.	Kupili grane nakon rezanja	Radilo 4 radnika. Platilo 660,00 kn
724661	JABUKE	13.04.2018.	Malčiranje	Vlastitim traktorom i malčiom- 5 sati. 900,00 kn
735161,812462	LIJESKA	16.04.2018.	Kopanje uskog sloja uz stablo	Radilo 4 radnika- 24 sata- 600,00 kn

732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	18.04.2018.	Brnanje	Radio Damir 8 sati. Radnik + stroj 976,00 kn
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	24.i 25.04.18.	Frezanje između redova	Radio Jaroš Slavko svojom frezom – 1.600,00 kn
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	24.-28.04.18.	Trimerima kosili u redu oko stabala	Damir i Drago 52 sata =1.144,00 kn
735161,812462	LIJESKA	7.06.18.	Kopanje uskog sloja uz stabla	Radilo 2 radnika – 10 sati = 230,00 kn<<
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	21.06.18.	Malčiranje	Radio Damir s OPG traktorom i malčiom. Trošak za 15 sati je ukupno 2.580,00 kn
724661	JABUKA	23.06,18.	Malčiranje	Radio sam sam – 4 sata. Trošak 720,00 kn.
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	27. i 28.06.18.	Košnja trave ispod stabala	Radio Damir i Drago TRIMERIMA. Ukupno utrošeno 32 sata x 22,00 kn=700,00 kn.
724661	JABUKA	01.07.18.	Košnja trave ispod stabala	Radio Damir i Drago TRIMERIMA. Ukupno utrošili 16 sati x 22,00 = 350,00 kn.
732489,732752, 735161, 812462,3030754	LIJESKA	1.i 2.08.18.	Košnja trave ispod stabala	Radio Damir i Marijan Trimerima. Ukupno 31 sat x 23,00= 713,00 kn+ trimeri 10,00 kn/sat. Ukupno trošak 1.023,00 kn
724661	JABUKA	3.08.18.	Malčirao	Radio Damir s OPG traktorom i malčiom. Trošak 720,00 kn.

6. Zaključak

OPG Sedlaček iz mjesta Jakšić se unatoč poteškoćama i novostima koje donosi EKO proizvodnja dobro prilagodio i propisno se pridržavao svih novih smjernica i načina sadnje koje će stvoriti eko proizvod i usput održati zdravlje ljudi i okoliša.

OPG Sedlaček ne planira odustati od EKO proizvodnje te se nada da će u budućnosti potražnja za EKO proizvodima biti sve veća te da će država, potrošači i ostali poljoprivrednici uvidjeti važnost EKO proizvodnje.

7. Literatura

1. Lind K. i sur. 2003. Organic fruit growing. CABI Publishing (ed.)
2. Miljković, I. 1991. Suvremeno voćarstvo. Znanje –Zagreb
3. Kisić, I. 2014. Uvod u ekološku poljoprivredu.